

T.C.

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

İLAHİYAT FAKÜLTESİ

LİSANS ÖĞRENCİ
SEMPOZYUMU
ÖZET KİTABI

قره کلمه حریت بنفوس

4 MART
2023

REKTÖRLÜK KÜLTÜR MERKEZİ

KARACAİBRAHİM, ŞAHINLER SK. NO:9, 39000 MERKEZ/ KIRKLARELİ

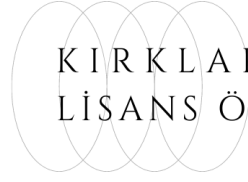
**T.C.
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ**

**KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANS ÖĞRENCİ
SEMPOZYUMU**

4 MART 2023

ÖZET KİTABI

CUMHURİYET MAHALLESİ, KOÇAZ YOLU, KAYALI KAMPÜSÜ,
3 NO'LU MERKEZİ DERSLİK, KAT. 1, MERKEZ / KIRKLARELİ
TEL: +90 288 246 16 66 - FAKS: +90 0288 246 16 50
E-MAIL: KLUOGRENCISEMPOZYUMU@GMAIL.COM

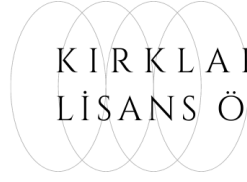

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

BİLDİRİ ÖZETLERİ

Abdulfettah Ebû Gudde ve Hadis İlmine Katkıları: Betül Zehra Aksoy	1
Hadislerde Geçen İki Mucize Besin: Zeytinyağı ve Sirke: Elif Ayar	2
Tükenmişlik Sendromu ve Din: Öznur Batur	3
Halku'l-Kur'an Meselesi Bağlamında Kelâm Sıfatının Mahiyeti: Hümeyra Bayburtluoğlu	4
Günümüz Merzifon Halk Muhayyilesinde Merzifonlu Abdürrahim-i Rumî: Zeynep Bilgin	5
Fürû'-ı Fıkıh Literatüründe Konu Başlıklarının Sıralanması: Deniz Epçaçan	6
Memlükler Dönemi İmlâ Meclislerini İhyâ Eden Muhaddis: Zeynüddin El-İrâkî: Deniz Epçaçan	7
Allah'ın Varlığının Delilleri: İremnur Kılıç	8
Hulefâ-i Râşidîn Dönemi Fetih Anlayışı: Ekrem Ersin Kurt	9
Kelam İlmünde Allah'ın Sıfatları: Ekrem Ersin Kurt	10
Muhammed Zâhid el- Kevseri ve Hadis İlmine Dair Bazı Görüşleri: Neslihan Nerse	11
Ehl-i Sünnet Düşüncesinde İman-Amel İlişkisi: Furkan Sancak	12
Mutezile'de İmamet: Onur Sevinçi	13
İslam Kelamında Haberi Sıfatlar Meselesi: Fatıma Betül Turgud	15
Okul Öncesi Dönemde Ahlak ve Değerler Eğitiminde Materyal Geliştirme Üzerine Uygulamalı Bir Değerlendirme: Filiz Turgud	16
İbrahim Nazzâm'ın Sarfe Teorisi: Nesime Ulusoy	18
İsmail Sami Danişmend'in "Türkler ve Müslümanlık" Kitabı Üzerinden Türkler Nasıl Müslüman Oldu? Sorusuna Kapsamlı Bir Cevap: Bensu Varol	19
Bulgar Yazar İvan Lesiçkof ve Kırkkilise'nin Sukûtu Adlı Hatıratı: Resul Yıldırım	20
İslam Dininde Mezarlık Ziyaretleri ve Önemi: Canan Yılmaz	21
Mu'tezile'ye Göre Salah-Aslah Bağlamında Nübüvvetin Vücûbiyeti: Fadime Yılmaz	22
Okul Öncesi Dönemde Çocuklara Resimli Hikâye Kitaplarını Farklı Bir Yöntemle Okumak: Şeyma Betül Yılmaz	23

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

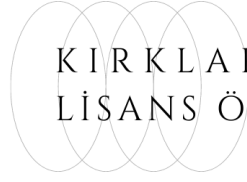
Abdulfettah Ebû Gudde ve Hadis İlmine Katkıları

Betül Zehra Aksoy
Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Abdulfettah Ebû Gudde (ö.1997) yakın bir tarihe kadar Osmanlı vilayeti olan Halep'te dünyaya gelmiş, ilk eğitim hayatına orada başlamıştır. İlme olan merakıyla ticaret hayatını bırakan Abdulfettah Ebû Gudde, birçok beldeye ilim yolculukları yapmış, icazet aldıklarıyla birlikte sayısı yüz yirmiye bulan âlimden dersler almıştır. Ebû Gudde, İslâmi ilimlerin hemen her alanına önemli katkılarda bulunmuş bir âlimdir. Hatta o, sadece hadis, fıkıh, akaid, tefsir ve Arap dili edebiyatında uzman bir ilim adamı değil, aynı zamanda tebliğ ve siyaset adamıdır. Bununla birlikte onun daha çok ön plana çıktığı ilim dalı hadistir. Zira telif ettiği ve sayısı yetmiş beşe ulaşan eserlerinden kırk üç tanesi hadis ile ilgilidir.

Bu tür çalışmalarda genellikle eski dönem âlimlerine yer verilmesine binaen yakın dönem ilim adamlarına düşen payın az olması dikkat çekmektedir. Bu tebliğde ise ismi ülkemizde eserleri Türkçeye çevrildikçe kıymeti yeni yeni anlaşılmaya başlayan, böylesine kıymetli bir yakın dönem âliminin hayatı ile birlikte hadis ilmine olan katkıları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Abdulfettah Ebu Gudde, Hadis İlmî, Katkıları.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Hadislerde Geçen İki Mucize Besin: Zeytinyağı ve Sirke

Elif Ayar

Siirt Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Hz. Peygamber (s.a.v.) “Zeytinyağını, ekmeğe katık ediniz ve bu yağı kullanınız. Çünkü bu yağ, mübarek bir ağaçtan alınmadır.” buyurarak zeytin, zeytin ağacı ve zeytinyağına dikkat çekmiştir. Günümüzde yapılan araştırmalar Allah Resulünün bu hadisini doğrulamakta, zeytinyağı kadar ağacının da faydalarından bahsetmektedirler. Bu nedenle her dönemde popülerliğini kaybetmeyen zeytinyağının tarihçesinden, yapım aşamalarından ve onun etrafında hâlelenen medeniyetlerin ve kültürlerin durumundan bahsetmek gerekir.

Zeytinyağının tarihçesi Akdeniz’in tam ortasında yer alan Girit Medeniyetine kadar dayanır. Bu yağın çıkarılması öncelikle zeytinlerin ayaklar altında ezilmesi sonrasında ise sıcak su yardımıyla yağın alınması şeklinde olmuştur. Romalılar ise zeytini iki taş arasında ezerek zeytinyağı elde etmişlerdir. Ancak zeytinyağının üretimini sadece Roma, Grek ya da Yunan coğrafyası ile sınırlandırmamak gerekir. İslâm medeniyetinin bir parçası olarak neredeyse tüm Türk-İslâm devletlerinde bu yağ kullanılmıştır. Anadolu’da da yaygın bir şekilde kullanıldığı bilinmektedir.

Hz. Peygamberin hadislerinde zeytinyağının yanı sıra sirkeden de bahsedilmektedir. “Sirke ne güzel katıktır” diyen Allah Resulü bunu ümmetinin de kullanmasını tavsiye etmiş ve hatta onun bereketlenmesi için dua etmiştir. Sirkenin ilk kullanımının Babilliler’e kadar uzandığı ileri sürülmektedir. Onlar hurma, incir ve biradan sirke yapmışlar, mutfak ürünü haricinde tıbbî tedavilerde de kullanmışlardır.

Ancak onlardan sonra da birçok medeniyetin mutfağında sirke olmuştur.

Bu çalışmada hadislerde de geçen iki önemli mucize besin olan zeytinyağı ve sirke üzerinde durulacaktır. Allah Resulü ’nün sözlerinden yola çıkarak zeytinyağının ve sirkenin İslâm medeniyetinde nerelerde kullanıldığı tarihsel bir süreç içinde verilecek ve yer yer bu iki önemli ürünün faydalarından da bahsedilerek hadislerin haklılığı bir kez daha teyit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Hz. Peygamber, Zeytinyağı, sirke, sünnet.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

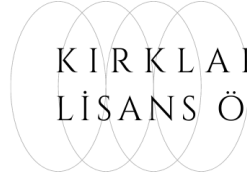
Tükenmişlik Sendromu ve Din

Öznur Batur

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Tükenmişlik sendromu son zamanlarda ortaya çıkmış ve araştırılmaya konu olmuş bir kavramdır. Bu psikolojik durum ile ilgili farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Kimileri bu durumu anlık bir duygu durumu olarak ifade ederken kimileri ise uzun bir süre devam eden ve ancak psikolojik destek alınarak üstesinden geldiğini ifade eder. Tükenmişlik Sendromu ev ve iş hayatında ve mesleki alanda insanlarla sürekli ilgilenenlerde daha çok görülür. İlk dönemlerde fark edilmeyen bu hastalık zamanla biriken duyguların bazı sebeplerden ötürü kendini açık eder. Daha sonra ki süreçte duygularını dengede tutamadığından dolayı kişi duygu patlaması veya duygu boşluğuna düşer. Bu çalışmada mülakat tekniği kullanılmış ve beş kişi ile görüşülmüştür. Tükenmişlik Sendromu yakalanmış kişiler ile görüşmeler yapılarak bu süreçte dinin inancın etkisinin olup olmadığını tespit etmeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik Sendromu, Din, Mülakat.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Halku'l-Kur'an Meselesi Bağlamında Kelâm Sifatının Mahiyeti

Hümeyra Bayburtluoğlu

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Kelâm sıfatı, akâid ilminde Allah'ın sübûti sıfatlarından biridir. Allah Teâlâ'da bulunması zaruri olan konuşma mahiyetini belirtir. Allah kelâm sıfatı ile peygamberleri vasıtasıyla emir ve yasaklar koyar, haberler verir. Kelâm sıfatına ilişkin tartışmalar erken dönemde ortaya çıkmıştır ve kelâm ilminin doğmasında ve isimlendirilmesinde etkili olmuştur. Âlimler kelâm sıfatının mahiyeti konusunda farklı görüşler ileri sürmüştür. Mu'tezile'ye göre Kur'an ses, harf, âyet ve sûrelerden meydana gelmektedir. Kur'an'ın kâdim olması, Allah'ın zatı ile ikinci bir kâdimin bulunması demektir. Bu da tevhide ters düşmektedir. Ehl-i Sünnet âlimlerine göre kelâm, nefsi ve lafzi olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Eş'ariye göre, Allah kelâmının mahiyeti anlaşılmadan işitilebilir. Mâturîdi'ye göre ise, Allah kelâmının bizzat işitilemeyeceği ancak Allah'ın yarattığı seslerin duyulabileceği görüşündedir.

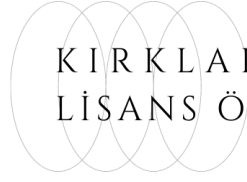
Kelâm sıfatı ile ilişkili olan Halku'l-Kur'an meselesi bu bağlamda ele alınmıştır.

Kur'an'ın yaratılmış olup olmadığına dair farklı görüşler ortaya atılmıştır. Abbâsi halifesi Me'mun'un, Mu'tezile'nin görüşlerini benimsemesiyle mesele yeni bir boyut kazanmıştır. Mu'tezile'ye göre Kur'an lafzen ve manen mahluktur. Halife Me'mun âlimleri, muhaddisleri, kadıları, hadis ravilerini bu görüşe inanmaya zorlamış, inanmayanlar hapsedilmiş, işkence görmüş hatta öldürülmüştür. Bu durum Mütevekkil'in halife olmasıyla sona ermiştir.

Halku'l-Kur'an meselesi hakkında birçok fikir ortaya atılmakla birlikte, temelde üç görüş öne çıkmaktadır. Mu'tezile'ye göre Kur'an lafzen ve manen mahluktur. Selefîyye ise buna karşı çıkarak Kur'an'ın lafız ve mana itibarıyla ezeli olduğunu iddia etmiştir. Öte yandan Ehl-i Sünnet ve Ahmed b. Hanbel, Kur'an'ın lafzen mahluk manen ezeli olduğunu görüşünü benimsemiştir.

Bu çalışmada Allah'ın kelâm sıfatı ile Halku'l-Kur'an meselesi bir arada değerlendirilerek, bu iki mefhum arasındaki ilişki ortaya konmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak, Allah'ın ezeli sıfatlarının olduğunu kabul edenler Kur'an'ın da kelâm sıfatının bir tecellisi olarak ezeli olduğunu kabul etmiş görülmektedir. Öte yandan sıfatlar konusunda Muattıla düşüncesini benimseyenlere göre ise Kur'an mahluktur.

Anahtar Kelimeler: Kelâm, Halku'l-Kur'an, Ezeli, Mu'tezile, Muattıla.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Günümüz Merzifon Halk Muhayyilesinde Merzifonlu Abdürrahim-i Rumî

Zeynep Bilgin

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Merzifonlu Abdürrahim-i Rumi'nin hayatı ve bu bağlamda günümüzdeki algısı ele alınmıştır. Merzifonlu Şeyh Abdürrahim-i Rûmî (ö. 863/1458), 15. yüzyıl Çelebi Sultan Mehmet ve Sultan II. Murad Han zamanında Anadolu'nun ünlü mutasavvıf şairlerindedir. Fatih Sultan Mehmed'in hocası olarak ün yapan büyük Türk Alimi Akşemsettin ile Merzifonlu Abdürrahim Rumî arasındaki dostluk ve arkadaşlık üzerine halk arasında çeşitli menkıbeler söylenir. Amasya'da medrese öğrenimi sırasında tanışan iki alim daha sonra birlikte bir "mürşid-i kâmil" aramışlar, aynı aşkla yola çıkmışlardır. Akşemseddin, Zeynüddin el-Hâfi'ye intisap etmek üzere yola çıktığı belirtilse de gördüğü rüya üzerine geri döndüğü ve Hacı Bayram-ı Veli'ye intisap ettiği bildirilmektedir. Bu rüya üzerine kendisinin manen Hacı Bayram Veliye bağlı olduğunu anlayarak Ankara'ya döner. Şeyh Zeynüddin el-Hâfi'den icazet alan Abdürrahim memleketi Merzifon'da bir aşk ateşi yakarak sıcaklığı bütün bir Anadolu'yu saracak büyük bir irşad halkası oluşturmuştur. Nitekim Abdürrahîm, şeyhi el-Hâfi'den memleketi Merzifon'a dönmek üzere izin istediğinde şeyhi ona: "Ben seni ilâhî aşkı şülelendirmek için Rûm diyarına gönderiyorum" şeklinde övücü bir cevap vermiştir.

İrşâdü'l enâm, Divançe-i İlâhiyât ve İşknâme isimli eserlerinin hiçbirisi günümüze ulaşmamıştır. Sühreverdiyye tarikatının bir kolu olan Zeyniyye tarikatı, Abdüllatif el-Kudsî ve Şeyh Abdürrahim ile birlikte Anadolu'da yayılmaya başlamıştır. Zeyniyye'nin Anadolu'da hızla yayılması, zâhirî ilimlere vakıf sûfi kişiliğinin yanında güçlü bir şair olan Şeyh Abdürrahim'in ilâhî aşkı terennüm eden şiirleri sayesinde olmuştur. Ne yazık ki Şeyhin bu şiirlerinden sadece birkaç tanesi günümüze ulaşmıştır.

En meşhuru ise şu dizelerdir:

Tövbe yâ Rabbi hata yoluna gittiklerime

Bilip ettiklerime bilmeyip ettiklerime

Anahtar Kelimeler: Tasavvuf, Zeyniyye, Merzifon, Şâir, Abdürrahîm Rûmî, İşknâme.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Fürû'-ı Fıkıh Literatüründe Konu Başlıklarının Sıralanması

Deniz Epçaçan

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Fıkıh terimi hicrî ilk asırlarda zihnî çaba ile elde edilen dinî bilgileri ifade ederken; iman ve itikâd konularının bu kapsamdan çıkarılıp müstakil birer ilim olmasıyla birlikte şer'î- amelî hükümleri inceleyen ilim dalının özel adı olmuştur. Bu şer'î- amelî hükümler, İslam'ın fert ve toplumla olan ilişkisini tüm yönleriyle ele alır. Fıkıh ilmi; usûl-i fıkıh ve fürû'-ı fıkıh olmak üzere iki temel şubeye ayrılır. Fıkıhın tatbîkî yönünü ele alan fürû'-ı fıkıh, daha ilk devirlerden alt başlıklara bölünmüş böylece hükmü aranılan meselenin bulunması kolaylaştırılmıştır. Ancak fürû'-ı fıkıh dair eserler incelendiğinde bu mevzuda tek bir konu sistematîği bulunmadığı, bilakis meselelerin hangi genel başlık altında ele alınacağı ile bu başlıkların sıralanmasında mezhep içi ve mezhepler arasında bazı farklılıklar bulunduğu görülmüştür. Bu sebeple tebliğde mezkûr farklılığın, fıkıh kitaplarının hangi bölümlerinde olduğunu ve farklılık sebeplerinin neler olduğunun tespiti amaçlanmaktadır. Bunun için de dört mezhebin temel fürû'-ı fıkıh kitaplarının konu sıralamaları çıkarılarak değerlendirilecek ve neticeye göre farklılıkların muhtemel sebepleri ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, fürû'-ı fıkıh, literatür, başlık, sıralama.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

**Memlûkler Dönemi İmlâ Meclislerini İhyâ Eden Muhaddis:
Zeynüddin El-İrâkî**

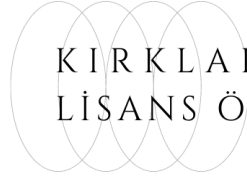
Deniz Epçaçan

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Bir muhaddisin rivayet ettiği hadisleri veya bir âlimin okutacağı metni talebeye yazdırması imlâ, bu faaliyetin gerçekleştiği mekanlara da imlâ meclisi denilmiştir. Muhaddislerin bu meclislerde yalnızca hadis yazımıyla sınırlı kalmayıp mecliste bulunanlara hadisleri tahrir ve şerh ettikleri de bilinen bir husustur. Hadis ilmi açısından çok mühim olan bu meclislerin ilk örneklerine sahabe devrinden itibaren rastlamak mümkündür.

Tarihin belirli dönemlerinde kesintiye uğramasına karşın bu gelenek büyük ölçüde devam ettirilmiştir. Bu çalışmada, hadis ilminin en hareketli dönemlerinden birinde yaşamış ve İbnü's Salah eş-Şehrezuri'den itibaren uzunca bir süre ihmal edilmiş olan imlâ meclislerini yeniden canlandıran Zeynüddin el-İrâkî ve onun imlâ meclislerine katkılarının tanıtılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İmlâ, Hadis, Memlûkler, Zeynüddin el-İrâkî.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Allah'ın Varlığının Delilleri

İremnur Kılıç

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

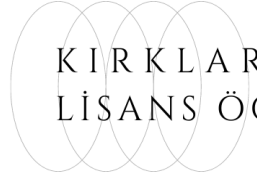
Evrenin ve insanın nasıl meydana geldiği, nereden gelip nereye gittiği soruları insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanların “Nereden geldim”, “Bu hayatın anlamı ne?”, “Niçin yaşıyorum” gibi varoluşsal çılgılık şeklinde yükselen sorularının hepsinin cevabı “Fıtrat Delilleri” ve “Allah’ın varlığının Delilleri” ile en derinden gelen ve hayatımıza yön veren varoluşsal meselelerimizle ilgilidir.

Maturidîler Hz. İbrahim’i örnek göstererek insana hiçbir din gönderilmemiş olsa bile insanın Allah’ı aklıyla bulabileceğini söylemişlerdir. Diğer yandan materyalist ve ateist varlık anlayışına inananlar bütün bu konuları “Tesadüf ve Zorunluluk” ile açıklamışlardır.

İşte bu tebliğde insanın dünyaya gönderiliş amacı ve Allah’ın varlığının on iki delili anlatılarak insan hayatı anlamlandırılmaya çalışılacaktır. Ayrıca Ateizm, Deizm, Agnostisizm gibi akımların her geçen gün daha fazla tercih edilir hale geldiği bu dönemde insanların yeniden fıtratın anlamını kavrayabilmelerine dikkat çekilecektir ve Allah’ın varlığına dair fıtrat, hudus, gaye ve nizam gibi deliller ele alınacaktır.

Kitap, makale ve tez gibi araştırmalardan istifade edilerek hazırlanan bu çalışmada, insanın; evrenin büyüklüğü ve azameti karşısında aslında ne kadar aciz bir varlık olduğu, bu acizlik karşısında ortaya çıkan sorun ve korkuların ise şüphesiz tüm evrene hükmeden bir yaratıcıya, yani Allah’a sığınmakla giderilebileceği anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kelam, Fıtrat, Nizam, Gaye, Hudus.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

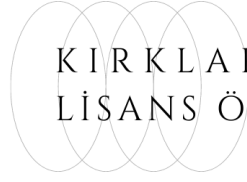
Hulefâ-i Râşidîn Dönemi Fetih Anlayışı

Ekrem Ersin Kurt

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

İslâm tarihinde olduğu kadar cihan tarihinde de önemli izler bırakan Raşid halifeler döneminin en önemli özelliği, ilk ve son din olan İslamiyet'in fetih yoluyla Arap coğrafyasının dışına çıkıp başka toplumları da İslamlaşmasını sağlamasıdır. Resulullah ve sahabenin gösterdiği tüm çabalarda görüleceği üzere fetih, bir ülke veya şehri İslâm dini ile tanıştırmak, İslâm hakimiyeti altına alma faaliyetinden ibaret olmuştur. Bu durumda fetih, maddi ve manevi olarak belirlenen bölgeye, topluma ve kişiye nüfuz çabasıdır. Hz. Peygamber'in, "Her şehir, kılıçla fethedilir, Medine Kuran'la fethedilmiştir" hadisi, İslâm'da fethin temelini yansıtmakla beraber, fethin sebebi, dayanağı, hedefi ve idaresini hülasa etmektedir. Dolayısıyla İslâm'da fetihler, maddi ve manevi, her açıdan egemenlik/hâkimiyet manasını içermesi yönüyle, mücadele anlamında kullanılan diğer ifadelerle göre daha kapsamlıdır. İşte bu sebeple İslâm'da fethin, İslâm devletinin kuruluşu ile başladığını söylemek mümkündür. İslâm tarihinde fetih; gaye, metot ve misalleriyle bizzat Hz. Peygamber tarafından uygulanmıştır. İslâm dininin esas yayılma usullerinden birisi olan fetih, Müslümanlara Hz. Peygamber tarafından açılan bir yoldur. İslâm'da fethin yapılışına ilişkin birçok usul ve yöntem mevcuttur. Hz. Peygamber bunların tamamını gerçekleştirmiş, lakin İslâm devletinin siyasi yönden kuvvetlenmesi ile birlikte askeri yöntem, genel geçer bir hal almış, dolayısıyla askeri yöntemler fetihle adeta özdeşleşmiştir. Hz. Peygamber'in, hicretin ardından Müslümanlara cenk açan müşriklere karşı başlattığı mücadele anından, saldırgan Arap ve Hristiyan yöneticilerine karşı hazırladığı Usame seferine kadar, her daim yanında olan ashâbı, onun başlattığı mücadeleyi kaldığı yerden devam ettirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi, Sahabeler, Fetih, Müsteşrik, İ'la-yı Kelimetullah.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Kelam İlminde Allah'ın Sıfatları

Ekrem Ersin Kurt

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Allah'ın sıfatları meselesi, kelâm ilminin konu ve hedefine göre tanımlanmasında önde gelen hususlardandır. İslâm düşünce tarihinde Allah hakkında tekellüm etmek, İslâm ulemasının esas sorunlarından olmuş ve onlar bu mevzu hakkında fikir ayrılığına düşmüşlerdir. Bu konu üzerindeki tartışmalar İslâm'ın erken dönemlerinde başlayıp günümüze kadar gelmiştir. Âlimlerin sıfatlar konusu üzerinde durmasının en önemli sebebi doğru bir Allah tasavvuru oluşturmaktır.

Allah Teala kendini Kur'an'da isim ve sıfatlarıyla insanlara tanıtmış, ayrıca vahiy ile emsalsiz, mutlak, benzersiz, mukaddes ve yüce olan zât olarak nitelemiştir. Mezhep âlimleri ise naslarda geçen bu kavramlardan hareketle Allah'ın isim ve sıfatlarının sayısını, çeşitlerini ortaya koyarak sınıflandırma yapmışlardır. Allah'ın sıfatları hakkındaki ilk tasnif, büyük fıkıh alimi Ebû Hanife tarafından yapılmış, sıfatlar zâtî ve fiilî olmak üzere iki kısma ayrılmıştır. Ayrıca Ebû Hanife'ye benzer bir sınıflandırmayı yaklaşık üç asır sonra Eş'arî âlimi Cüveynî yapmıştır. O da Allah'ın sıfatlarını nefsi (zatî) ve manevi olarak ikiye ayırmıştır. Âlimlerin Allah'ın sıfatlarını rakamlarla ifade etmeleri, Allah'ın başka sıfatları yoktur şeklinde anlaşılmalıdır. Zira Allah'ın kemal sıfatları ve selbî sıfatları çok daha fazladır. Ulemanın bu şekilde taksimlendirmesinin sebebi doğru bir Allah tasavvuru oluşturmak ve Allah'ın sıfatlarının daha kolay anlaşılmasını sağlamaktır. Bununla birlikte sıfatlar konusunda mezhepler arasında tam bir ittifak söz konusu değildir.

Bu çalışmamızda Allah'ın sıfatları hakkında genel bilgiler verilip, Mâtürîdiyye, Eş'ariyye, Mu'tezile, Cebriyye, Cehmiyye, Mürcie ve Şîa gibi i'tikadî mezheplerin Allah'ın sıfatları konusundaki görüşleri ve tartışmaları aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kelâm, Mezhep, Zat, Sıfat, Eş'arî.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Muhammed Zâhid el- Kevseri ve Hadis İlmine Dair Bazı Görüşleri

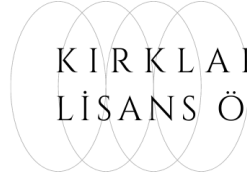
Neslihan Nerse

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Muhammed Zâhid el-Kevseri, 1879 yılında Düzce’de doğmuştur. İlk tahsilini babasından almış, daha sonra Düzce’de ki Hasan Efendi Darülhadis medresesinde öğrenim görmüştür. Ayrıca birçok önemli âlimden muhtelif konularda eğitim almıştır. Medrese eğitimini icazet alarak tamamlayan İmam Kevseri, hocalık hayatına Fatih Cami’in de müderris olarak başlamış, ardından Şeyhülislam ders vekili olarak görevine devam etmiş ve birçok talebe yetiştirmiştir. Kevserî, dönemin siyasî baskıları neticesinde Türkiye’den ayrılmak zorunda kalmış, oldukça meşakkatli bir yolculuk sonrası Mısır’a oradan, Filistin ve Şam beldelerine gitmiş ardından tekrar Mısırâ dönmüştür. Geride Abdulfettah Ebu Gudde, Muhammed Emin Saraç gibi birçok tanınmış öğrenci bırakarak 1952’ de Kahire’de vefat etmiştir.

Zâhid el-Kevserî, telifleri, mukaddimeleri, ta’lik ve makaleleri ile İslâmi ilimlerin hemen her alanına önemli katkılarda bulunmuş ilmî bir şahsiyettir. Hadis ilmine dair müstakil bir eseri olmasa da hadis ilminin bazı tartışmalı meselelerine dair yazı ve görüşleriyle bu alana da kayda değer katkılar sunmuştur. Bu tebliğde Osmanlı son döneminde yaşamış ve çağdaşları tarafından kendisine çok büyük değer atfedilmiş böylesi ilmî bir şahsiyetin hayatı, İslâmi ilimlerde ki çalışmaları ve özellikle de hadis ilminin bazı konularına dair görüşleri ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kevseri, Hadis, Rivayet, İsnad.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Ehl-i Sünnet Düşüncesinde İman-Amel İlişkisi

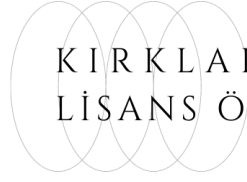
Furkan Sancak

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Kelâm tarihinde iman-amel ilişkisi konusunda mezhepler tarafından farklı değerlendirmeler yapılmıştır. İman-amel meselesi hakkındaki polemikler Müslümanlar arasında Hz. Muhammed'in vefatıyla başlamıştır. Hz. Osman'ın şehit edilmesine kadar devam eden süreçte tefrikaya neden olacak herhangi bir olay yaşanmamıştır. Hz. Osman'ın şehit edilmesi ile birlikte bir Müslüman'ın diğer Müslüman'ı öldürülmesinin ne gibi sonuçlar ortaya çıkarabileceği hakkında İslâm Dünyası içerisinde ilk fitil ateşi yakılmıştır. Hz. Ali hilafeti zamanında ise yaşanan Sıffin Savaşı ve Cemel Vakası ile birlikte İslâm dünyasında derin yaralar iyice açılmış olup, günümüze kadar devam edecek olan iman-amel meselesi hakkında birtakım görüşler ortaya atılmıştır.

İman-amel ilişkisi konusunda Hariciler'e göre, büyük günah işleyen kişi küfre girer ve bunu daha da ileriye taşıyarak bazı Hariciler küçük günah işleyen kişilerin bile küfre girdiğini beyan etmiştir. Buna karşın Mürcie ekolü Hariciler'e tepki göstererek büyük günah işleyen kimsenin kâfir olmadığını ileri sürmüştür. Onlara göre büyük günah işleyen kimse dünyada iken mü'min olarak kabul edilir. Ahiretteki durumuna ise Allah karar verecektir. Mutezile 'ye göre ise büyük günah işleyen kişi yani ayetler ve hadisler ile sabit olan dinî emirleri yerine getirmeyen ve dinî yasakları çiğneyenler imandan dairesinden çıkar, ama küfre girmez. Mu'tezile böyle bir kimsenin iman ile küfür arasında yer aldığı (el-menzile beyne'l menzileteyn) söylemektedir. Ehl-i Sünnet'e göre, amel imanın bir parçası ve rüknü olmadığından büyük de olsa günah işlemek kişiyi imandan çıkarmaz ve küfre götürmez. Ehl-i Sünnet, iman-amel meselesi ile ilgili olarak, amelın imanın bir parçası olmadığını, büyük günah işleyen kişinin imandan çıkmayacağını ve yapmış olduğu bu fiillerden dolayı küfre dairesine girmeyeceğini söylemektedirler. Bu çalışmamızda Ehl-i Sünnet düşüncesinde iman-amel ilişkisi ele alınmıştır. Gerek Hariciler'in gerekse Mu'tezile'nin konu hakkındaki görüşleri, toplumun inşa edilmesi ve bir arada tutulması noktasında yıkıcı bir niteliğe sahip olduğu için isabetli görünmemektedir. Öte yandan Ehl-i Sünnet'in meseleye dair görüşleri, günah işleyen ve işlemeyen bütün mü'minleri bünyesinde kabul ettiğinden dolayı daha tutarlı bir karakter ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Kelâm, Amel-İman, Hariciler, Mu'tezile, Ehl-i Sünnet.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Mutezile’de İmamet

Onur Sevinçi

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

İmamet meselesi, Hz. Peygamber vefat ettiği ilk andan itibaren Müslümanlar arasında bir problem haline gelmiştir. İslam dininin ilk dini-siyasi lideri Hz. Peygamber hayattayken Müslümanların tüm soru ve sorunlarının çözüm bulduğu merci idi. Onun vefatı ardından insanlar, bazı konularda ihtilafa düşmüşlerdir. Allah’ın ve Resûlü’nün mahiyeti konusunda açıklama yapmadığı imamet meselesi ise bu ihtilafli konuların başında gelmektedir. Ümmetin idaresi meselesi Hz. Peygamber vefat ettikten hemen sonra daha defin işlemleri yapılmadan Ensar arasında küçük boyutlu bir tartışmaya neden olmuştur. Buradaki tartışmanın en büyük nedeni hilafet meselesi olmuştur. Bu meseleye istinaden ise, ehli sünnet ve Şia’nın görüşleri vardır.

Ehli Sünnet: Resulullah vefat ettikten sonra kimin hilafet makamına geçeceğini belirtmemiştir. Ancak sahabenin önde gelenleri, Resulullah’ın son zamanlarda namazı kıldırmak için Hz. Ebubekir’i öne geçirmesiyle beraber Hz. Ebubekir’i hilafete uygun görmüşlerdir. O halde onların görüşlerini şu şekilde özetleyebiliriz:

- Resulullah kimseyi hilafete tayin etmemiş
- Halife şura ile seçilir.
- Hz. Ebubekir’in halifeliği sahabenin büyüklerinin seçimi ile gerçekleştirmiştir.

Şia: Şia ise Ehl-i Sünnetin görüşünün aksine Resulullah’ın imamet için Hz. Ali’yi tayin ettiğini savunmuş, imametın nas ile tayinle olduğuna inanmış ve Hz. Ali’den sonra imametın kıyamete kadar onun soyundan devam edeceğine inanmıştır.

Kadı Abdülcebbar ise bu tartışmaya ithafen şöyle demiştir; imametın peygamberlik görevi ile değil emirlik müessesesi ile aynı kategoride olduğunu söylemiştir. İmamiyye ise imameti peygamberliğin uzantısı olarak görmüş ve bir inanç meselesi haline getirmiştir. Bu doğrultuda nas ve tayin yolu ile göreve geldiğine inandığı on iki masum imam inancını geliştirmiştir. Kadı Abdülcebbar, onların imamet prensibine karşı çıkarak El-Muğni adlı eserinin 20. Cildini imamet meselesine has kılmış ve İmamiyye’ye reddiye olacak şekilde kaleme almıştır.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Sonuç olarak Ehl-i Sünnet ve Şia'nın imamet konusunda farklı görüşler ortaya koyduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra görüş belirten mutezileye ise imamet nas ile tayin olmamakla birlikte İslam düşüncesi içinde olması gereken müessesedir. Ancak bazı mûtezili alimler imameti Şia'nın kabul ettiği gibi benimsemiştir. Bu çalışmada imamet ehli sünnet ile Şia arasında kararsız bir tavır sergileyen mutezilenin imamete dair görüşleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mutezile, Şia, İmamet, Nas, Tayin.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

İslam Kelamında Haberi Sıfatlar Meselesi

Fatıma Betül Turgud

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

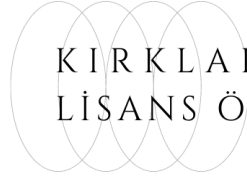
Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şeriflerde Allah'a nispet edilen, zâhirleri teşbîh ve tescîme sebep olan bazı sıfatlar bulunmaktadır. Bu sıfatlara, haber (Kur'an ve Sünnet) yoluyla ulaşıldığı için "haberî sıfatlar" denilmektedir. Asr-ı Saadet'te Müslümanlar arasında haberî sıfatlar konusunda herhangi bir tartışmaya rastlanılmamaktadır. İslam coğrafyasının fetihlerle tedricen genişlemesiyle birlikte farklı din ve kültürlerden insanların İslam'a girmesi birçok farklı bakış açısını da beraberinde getirmiş ve bu durum haberî sıfatların mahiyeti konusunda bazı tartışmalara yol açarak birçok fikir ayrılığına sebep olmuştur.

Bu fikir ayrılıkları ele alındığı zaman teşbîh, tefvîz ve te'vîl kavramları ön plana çıkmaktadır. Teşbîh anlayışı, Allah'ın haberî sıfatlarının sadece zâhirî anlamları dikkate alınarak beşerî sıfatlara benzetilmesidir. Gulât-ı Şia içerisinde Beyâniyye ve Muğiriyye bu görüşü benimsemektedir. Tefvîz anlayışı, haberî sıfatların varlığını kabul ederek bunların mahiyetini tamamen Allah'a havale etmektir. Ehl-i sünnet selef ulemâsı bu görüşü benimsemektedir. Te'vîl anlayışı, haberî sıfatları Arap dilinin edebî kuralları ve tenzih anlayışı çerçevesinde ele almayı ifade etmektedir. Mu'tezile ve Ehl-i sünnet halef ulemâsı (Mâtüridiyye-Eş'ariyye) bu görüşü benimsemektedir.

Haberî sıfatlara olan yaklaşımlar ilk aşamada bu üç kavram üzerinden ele alınsa da aynı yaklaşımı benimseyen gruplar arasında bazı farklılıklar olduğu görülmektedir. Örneğin Mu'tezile ve Ehl-i sünnet halef ulemâsı te'vîl anlayışını benimsemekle beraber Mu'tezile, bu ifadelerin te'vîl edilmesinin vâcib olduğunu söylerken Ehl-i sünnet halef ulemâsı te'vîli bir tercih olarak görmektedir. Ehl-i sünnet'in haberî sıfatlara yaklaşımında önce tefvîz anlayışını sonrasında ise te'vîl anlayışını benimsemesi, zaman içerisinde yöntem değişikliğine giden grupların olduğunu da göstermektedir. Ehl-i sünnet'in yöntem değişikliğinin esas sebebi tefvîz anlayışının, teşbîh ve tescîme sebep olmasıdır. Bazı âlimler tefvîz anlayışını, haberî sıfatların mahiyeti hakkında yine bir yorum teşkil ettiği için icmâli te'vîl kapsamında değerlendirmiştir.

Bu çalışmada, İslam kelâmı çerçevesinde haberî sıfatlara yönelik yaklaşımlar ve bu bağlamda İslam mezheplerinin benimsediği görüşler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Haberî Sıfatlar, Teşbîh, Tefviz, Tevil.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

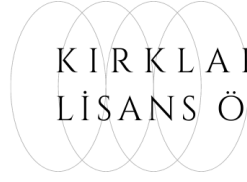
Okul Öncesi Dönemde Ahlak ve Değerler Eğitiminde Materyal Geliştirme Üzerine Uygulamalı Bir Değerlendirme

Filiz Turgud

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Okul öncesi dönem, çocukların karakter gelişimlerinde etkin rol oynamaktadır. Bu süreçte verilen eğitim çocuğun kabiliyetlerine göre bilişsel, duyuşsal ve motor becerilerini dikkate alarak verilmelidir. Çocuğun fitratına uygun, anlayıp kavramasına, hayatına uygulamasına kolaylık sağlayacak işitsel, görsel, dokunsal eğitim yöntem ve materyalleriyle güdülenmelidir. Okul öncesi dönem grubu çocuklar gözlemlendiğinde hayal dünyalarının ve bakış açılarının inovasyona ne kadar uygun olduğu görülmektedir. Bu durum çocukların seviyesine uygun bir eğitim ve öğretim ortamı oluşturulması gerektiğini göstermektedir. Bu Eğitim ve öğretimin yöntemlerinden biri de değerler eğitiminin, materyallerle desteklenerek verilmesi şeklindedir.

Bu çalışma Kırklareli’de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi sınıfları ve Diyanet İşleri Başkanlığı’na bağlı 4-6 yaş değerler eğitimi sınıflarında tarafımızca geliştirilmiş ders materyallerinin uygulanması sonucu elde edilen verilere dayanmaktadır. Öncelikle, okula ilk kez gelen çocuklar için oryantasyon sağlamak amacıyla dijital çizim tekniklerini kullanarak görsel ve dokunsal panolar hazırladık. Örneğin okula gelmek istemeyen öğrenciler için “okuldayım evdeyim” adlı bir pano hazırladık. Panonun üzerinde öğrenciye ait mıknaatıslı resim vardı, öğrenci tarafından ev figürü üzerinden okul figürü üzerine kaydırılınca hemen altından okul kuralları ve değerler eğitimiyle ilgili kurallar görsel olarak belirdi. Ayrıca okula gelmek istemeyen öğrenciler için okulda gün boyunca geçireceği süreci sırasıyla belirten görsel bir çizelge hazırladık. Çizelge çocuğun, okulda belli bir zaman geçtikten sonra tekrar anne ve babasının yanına döneceğini fark etmesini sağladı. Ayrıca bu çizelgenin bir yandan çocuğun kaygılarını azaltırken diğer yandan onun okula, sınıfa, öğretmene ve arkadaşlarına kolaylıkla adapte olmasına destek verdiği görüldü. Tarafımızca geliştirilmiş daha onlarca özgün materyal çalışması bize değerler eğitiminde materyal geliştirmenin ne kadar önemli olduğunu kuşku götürmez şekilde göstermiştir. Çalışmamızdan elde edilen nihai sonuca göre öğrencilerin eğitim ortamlarının somutlaştırılması, görselleştirilmesi ve bu görsellerin gerçek hayatlarıyla irtibatlandırılması onların bilişsel ve duygusal gelişimlerinde oldukça belirgin istendik değişimler ortaya çıkarmıştır. Bu gelişim dönemindeki çocuklar somut araçlar üzerinden daha doğru anlamlar ortaya koymuşlar ve

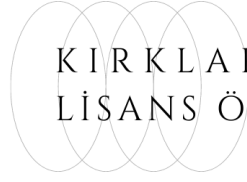

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

belirsizlik içeren karmaşık işlem adımlarını daha doğru bir şekilde takip edebilmişlerdir. Bu davranış becerileri sayesinde çocukların stres ve kaygı gibi olumsuz faktörlerle daha yüksek düzeyde baş edebildikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitimi, Materyal Geliştirme, Somut İşlemler Dönemi, Ahlak ve Değerler Eğitimi.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

İbrahim Nazzâm'ın Sarfe Teorisi

Nesime Ulusoy

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Kur'an-ı Kerim, Allah (cc) tarafından Cebrail (as) vasıtasıyla insanları hidayete erdirmek maksadıyla Hz. Peygamber'e indirilmiş kutsal bir kitaptır ve Hz. Peygamber'in nübüvvetinin en önemli mucizelerinden ve ispatından biri olarak kabul edilmektedir. Ancak buna inananlar olduğu gibi inkar edenler de bulunmaktadır. İnkâr iddialarının başında Kur'an'ın Allah kelamı olamayacağı bir beşer sözü olarak peygambere ait olabileceği gelmektedir. Hatta bu iddialar Kur'an'ın "eskilerin masalları, şair veya kâhin sözü" olduğunu söyleyecek kadar ileri götürülmüştür. Bu iddiaların çürütülmesi adına hem insanların kalplerindeki şüphelerin giderilmesi hem de inkârcılara Kur'an'ın bir benzerini getirmeleri bağlamında meydan okumak anlamına gelen tehdî ayetleri nazil olmuştur. Bu konu kaynaklarda "safre" teorisi" başlığı altında ele alınmaktadır. İslam âlimlerine göre mucize peygamberlik alametidir ve birtakım özelliklere sahip olması gerekir. Mu'tezile'ye göre ise bir mucizenin Allah'ın fiili olması, olağanüstü olması, nübüvvet iddiasından sonra ve ona uygun gerçekleşmesi şeklinde üç temel vasfı olması gerekmektedir. Bu bağlamda Mu'tezile âlimlerince Kur'an'ın i'cazı, nübüvvet delil teşkil etmekte ve fesahat-belagat açısından bir mucize olduğu kabul edilmektedir. Ancak Mu'tezilî âlimlerden Nazzâm'a göre durum böyle değildir. Ona göre Kur'an'ın mucizeliği belagatinde ve fesahatinde değildir. Kur'an-ı Kerim Arap Edebiyatının zirvede olduğu bir dönemde inmiştir ve Arap edipleri Kur'an'ın bir benzerini hatta ondan daha üstününü getirebilecek bilgiye sahiptiler. Nazzâm'a göre esas mucize, Arap müşriklerin bu konudaki kabiliyet ve yeteneklerine karşın, Allah'ın kendilerine özel bir yolla engellemede bulunması ve Kur'an'ın geçmiş ve geleceğe dair gaybi haberler içermesidir. İşte bu tebliğde mucize kavramı ile birlikte Mutezilenin mucizeye ve sarfe teorisine yaklaşımı ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kelam, Mu'tezile, Nazzâm, Mucize, Sarfe.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

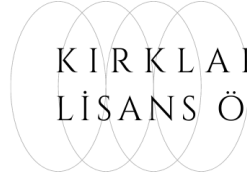
**İsmail Sami Danışmend'in "Türkler ve Müslümanlık" Kitabı Üzerinden Türkler
Nasıl Müslüman Oldu? Sorusuna Kapsamlı Bir Cevap**

Bensu Varol

Kırklareli Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencisi

Türklerin Müslüman olmaları konusu tarihi veriler kapsamında, bunun yanında akli araştırmalar ve sonuçları bakımından bilimsel olarak her ne kadar net ve açık cevabı olsa da, günümüzde Türklerin nasıl Müslüman oldukları ve Müslüman olmaları esnasında yaşanan kültürel etkileşim ve Araplara yönelik çeşitli ön yargılar hasebiyle çeşitli soru işaretlerine verilen cevaplar her ne kadar doyurucu olsa da yetersiz bulunmuştur. Bu soruları soran belli bir kesim bu soruları kendilerince verdikleri cevap itibarıyla kendilerine çıkış yolu yapmışlar ve bilimsel olarak sunmuş olduğumuz verileri kabul etmemektedirler. Bu soru işaretlerinin çıkış kaynakları, çıkış nedenleri ve hala soruluyor olma nedenleri Müslüman Türkler için son derece önem arz etmektedir. Bu soruların cevaplarına kavuşturulması sadece tarihi bir aydınlatmadan ibaret olmayacak aynı zamanda ön yargıları ve algıları da kıracaktır. Bu makale; İsmail Hami Danışmend'in "Türkler ve Müslümanlık" kitabı çerçevesinde Türklerle Müslümanların temaslarını tarihi, kültürel ve sosyolojik çerçeveden ele alıp Türkler'in nasıl Müslüman olduklarına dair doğru bilgiye ulaştırma amacını taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: İsmail Hami Danışmend, Türklük ve Müslümanlık, Kültürel Etkileşim.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

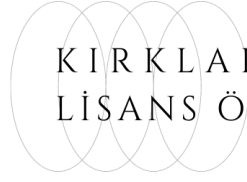
Bulgar Yazar İvan Lesiçkof ve Kırkkilise'nin Sukûtu Adlı Hatıratı

Resul Yıldırım

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Bu bildiride Bulgar asıllı İvan Lesiçkof'un [1876-1958] dört cüzden oluşan Balkan muharebesi hatıralarını içeren *Balkan Muharebatı Hatıratından* adlı eserinin ikinci cüzünün M. Nuri tarafından yapılan *Kırkkilise'nin Sukûtu* adlı tercümesi ele alınacaktır. Mütercim M. Nuri, eseri aslını muhafaza ederek Türkçeye tercüme etmiştir. Edirne vilâyetine bağlı altı sancaktan biri olan Kırkkilise Sancağının idari, demografik ve ekonomik durumuyla ilgili Edirne Vilâyet Sâlnâmeleri ve Devlet Sâlnâmeleri'nden malumat elde edilmektedir. Ancak dönemin şahitlerinden biri olan İvan Lesiçkof'un müşahadelerini içeren bu eser, Balkan Muharebesi esnasında Kırklareli'nin Bulgarların eline geçme sürecini Bulgar yazarın gözünden dikkatlere sunar. Bu bildiride Bulgar yazar İvan Lesiçkof hakkında kısa bilgi verilerek *Kırkkilise'nin Sukûtu* adlı hatıratı tanıtılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İvan Lesiçkof, Kırkkilise'nin Sukûtu, Balkan Muharebesi, Kırklareli'nin Düşüşü.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

İslam Dininde Mezarlık Ziyaretleri ve Önemi

Canan Yılmaz

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Her nefisin tadacağı ölüm gerçeği, insan hayatının üç ana döneminden biridir. İnsana acı, kaygı ve korku veren, birçok geleneğin oluşmasında etkili olan ölüm, aynı zamanda kültürel ve dini yönü bulunan, evrensel olmasının yanında, bireylerin ve toplumların kültürel değerlerini yansıtan bir olgudur. Yaratılmışların en şerefli olan insan, yaşamı boyunca nasıl değerliyse, vefat ettikten sonra da temelde insan olduğu için değerlidir. Özellikle Allah'a iman etmiş, Müslüman olma şerefine ermiş kişinin vefatı da en az hayatı kadar değerlidir. Ölümden sonra defnedilen bedenler dönem ve kültürlere göre değişiklik göstermiş ve mezarlıklara da farklı anlamlar yüklenmiştir. Biz de bu çalışmada, İslam dininde mezarlık ziyaretleri, ziyaretlerin insanlar üzerindeki psikolojik etkileri ve bu olguya yükledikleri anlamı tespit etmeye çalıştık. Çalışmada mülakat/görüşme tekniği ile yakınlarını kaybeden bireyler ile yapılan röportajlara da yer verilmiştir. Son olarak da yakınını kaybeden bireylerin bu acıyla başa çıkmadaki dinin rolü tespit etmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Din Psikolojisi, Ölüm, Mezarlık, Türbe, Ziyaret, Katılımcı.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Mu'tezile'ye Göre Salah-Aslah Bağlamında Nübüvvetin Vücûbiyeti

Fadime Yılmaz

Kırklareli Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Kelam tarihinde nübüvvetin gerekliliği konusu mezhepler arasında farklı açılardan değerlendirilmiştir. Nübüvvetin imkân ve gerekliliğine dair temelde üç görüş ön plana çıkmaktadır. Birinci görüşe göre, nübüvvet muhaldir. Yani bu görüşe göre nübüvvet aklen mümkün değildir. Berahime, Sümeniyiye ve Deizm bu görüştedir. İslam coğrafyasında bu görüşü destekleyenler arasında İbnü'r-Ravendî, Ebû İsâ el-Verrak ve Ebû Bekir er-Razî gibi kimseler bulunmaktadır. İkinci görüşe göre nübüvvet mümkündür.

Mâturîdiyye, Selefiyye ve Eş'ariyye bu görüştedir. Mâturîdiyye ve Selefiyye'ye göre nübüvvet, Allah'ın hikmetinin ve lütfunun sonucudur. Eş'ariyye'ye göre hikmet ve lütuf çerçevesinde olsa bile Allah'a herhangi bir gereklilik veya zorunluluk atfedilmez. Üçüncü görüşe göre ise nübüvvet vaciptir. Mu'tezile ve bir kısım Şia alimleri de bu görüştedir.

Mu'tezile, nübüvvetin vücûbiyeti meselesini adalet başlığı altında salah-aslah teorisi bağlamında ele almıştır. Mu'tezile bu görüşü insanların nübüvveti olan ihtiyacı bakımından ve Allah'ın irade sıfatı bakımından ele alarak değerlendirmiştir. Mu'tezile'ye göre insanların nübüvveti olan ihtiyacı bakımından Allah'ın peygamber göndermesi vaciptir. Kelamcılarının çoğu da bu görüşe sahiptir. Mu'tezile Allah'ın irade sıfatı bakımından peygamber göndermesini de Allah'a vacip görüp, Allah'ın iradesine vücûbiyet atfetmiştir. Bu çalışmamızda Mu'tezile'nin nübüvveti olan yaklaşımını adalet, salah-aslah teorisi, insanların nübüvveti ihtiyacı ve Allah'ın irade sıfatı çerçevesinde ele alacağız.

Anahtar Kelimeler: Kelâm, Mu'tezile, Adalet, Nübüvvet, Salah-Aslah.

4 MART 2023

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ LİSANS ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU

Okul Öncesi Dönemde Çocuklara Resimli Hikâye Kitaplarını Farklı Bir Yöntemle Okumak

Şeyma Betül Yılmaz

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Lisans Öğrencisi

Günümüzde çocuk edebiyatı ürünleri çocuk eğitiminin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu ürünler vasıtasıyla çocukta düşünme ve hayal kurma becerilerinin gelişmesi ve kendisinde estetik bir zevkin oluşması beklenmektedir. Çocuk kitaplarının veya çocuklar için yazılmış kitapların eğitimde çok farklı biçimlerde kullanılması mümkündür. Görseller bakımından renkli ve dikkat çekici hazırlanmaya çalışılan bu kitapların genel itibarıyla okumak veya okutmak şeklinde kullanıldığı bilinmektedir. Bu çalışma, çocuk kitaplarının farklı bir yöntemle okunabileceğine dikkat çekmek amacıyla yapılmıştır. Bu yöntem çocuğa hikâye kitaplarının önce görsellerini göstermek, bu görselleri detaylı bir şekilde incelemesini sağlamak, çeşitli sorularla hayal gücüne yön vermek şeklinde gerçekleştirilmekte, kitaptaki resimlerden yola çıkarak çocuğun kendi hikâyesini anlatmasına imkân tanımaktadır. Yöntemin işlevselliğini ölçebilmek amacıyla okul öncesi öğrencileriyle bir araştırma yürütülmüştür. İstanbul'da yer alan farklı iki anaokulunun iki okul öncesi sınıfı, araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırma sonuçları, geliştirilen yöntemle okunan çocuk hikâye kitaplarının çocuklar üzerinde olumlu etkilerinin olduğunu saptamıştır. Bu okuma yöntemiyle çocuklarda; kitabın vermek istediği mesajı benimseme, yorumlama ve görsel okuryazarlık becerilerinin geliştiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hikâye kitapları, hayal gücü, resimli kitaplar, görsel okuryazarlık, okul öncesi.

KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

CUMHURİYET MAHALLESİ, KOÇAZ YOLU, KAYALI KAMPÜSÜ

3 NOLU MERKEZİ DERSLİK MERKEZ / KIRKLARELİ

TEL: +90 288 246 16 66 FAKS: +90 0288 246 16 50

E-MAIL: KLUOGRENCISEMPOZYUMU@GMAIL.COM